

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie-Iunie al anului 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Martie 1885, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fișii de adresă dela abonamentul ultim.

Sesiunea sinodului arhidieceșan.

Ședința a VII-a, la 6/18 Aprile, 1885.

Ședința se începe la 10 oare înainte de ameași. Se cetește protocolul ședinței a VI și — se autentice.

Se prezentează următoarele esbite:

- cererea deputatului sinodal Alecsiu Olariu pentru concediu pe întreagă durata sesiunii sinodale din cauze sanitare, care se acoardă;
- cererea sinodului parochial din Hondol pentru un ajutor de 500 fl. pe seama scoalei;
- cererea comunei bisericesti din Cigmeu, protopresbiteratul Gioagiului I pentru un ajutoriu de 150 fl. pe seama bisericeii;
- cea a comitetului parochial din Huniadoara pentru un ajutor anual de 100 fl. pe seama scoalei;
- a clericului de cursul I Vasile Nașcu pentru a fi eliberat dela solvirea tacsei seminariale în restul de 30 fl. — Toate se transpun comisiunei petiționarie.

Deputatul Dr. Nicolau Pop face următoarea propunere:

Avënd în vedere că, dela introducerea limbei maghiare în scoalele primare, au început a se distribui premii acelor învățatori, cari se disting în propunerea limbei maghiare;

știut fiind însă, că în genere rezultatele unui obiect propus cu preferință se ajung cu scurtarea sporului în alte obiecte;

avënd în vedere, că atât normativul, cât și legea de stat pentru scoalele populare nu au de scop instruirea uniliterală a unui obiect, ci calificațiunea harmonică în toate obiectele;

Sinodul reprobă astfel de premieri și autorizează pe consistoriu a supraveghia strict pe învățatorii nostri confesionali, și față de acei învățatori, cari vor fi premiați, să se pună la cale o cercetare, pentru ca să se constate, dacă nu cumva s'a ajuns progresul strălucit în limba maghiară în socoteala celorlalte obiecte de învățământ. — Se transpune comisiunei scolare.

Presidiul aduce la cunoștința sinodului că dl Dr. D. P. Barcianu, profesor în seminariul Andreian a depus la biroul sinodului 60 de exemplare din broșura sa: „Lucrul de mână în scoalele de băeți și în institutul pedagogic,” spre a se împărți între membri sinodului arhidieceșan. — Se ia cu plăcere la cunoștință.

La ordinea șilei raportul comisiunei scolare.

Raportorul acesteia deputatul Ioan Slavici referă asupra părții a doua din raportul consistoriului arhidieceșan ca senat scolar despre numărul pedagogilor din institutul Andreian și cel al învățătorilor din arhidieceșan.

Constatându-se necesitatea de a înmulți numărul învățătorilor calificați, consistoriu arhidieceșan prin raportul dđto 28 Martie 1885 Nr. 1984 are a fi autorizat, ca devenind vacant cu finea anului curinte scolar vre-un stipendiu de 500 fl. din fundațiunea „Francisc-Iosefină,” ori din fundațiunea „Mogaiiană,” adăogându-se încă 100 fl. din venitele fundațiunei „Francisc-Iosefine,” să formeze 10 stipendii pentru ascultătorii de pedagogie în seminariul Andreian, și să se confere aceste prin concurs la 10 tineri, cari vor intra ca elevi în anul prim al preparandiei de învățatori.

Comisiunea față cu raportul consistoriului face următoarea propunere: În vederea acestei mari lipse de învățatori, comisiunea propune, ca venerabilul sinod să ridice la valoarea de concludus propunerea ce i se face prin raportul de sub numărul 1984. scol. din acest an, numai însă într-un cât stipendiile amintite în această propunere nu au o destinațiune specială, rămând neatinsă voința pioșilor donatori, și ca în același timp consistoriu să fie însărcinat a stărua ca și din contribui de bună voiă ale particularilor și ale comunelor bisericesti să se creeze cât de multe stipendii pentru elevii de preparandie.

Față cu propunerea comisiunei deputatul Eugen Brote face următoarea contrapropunere:

Venerabilul sinod arhidieceșan ridică la valoarea de concludus propunerea ce i se face prin raportul de sub numărul 1984. scol. din acest an.

Punându-se la vot propunerea deputatului Eugen Brote aceea nu se primește, se votează apoi asupra propunerii comisiiei și aceea se primește enunțiându-se ca concludus:

Devenind vacant cu finea anului scolar curinte vre-un stipendiu de 500 fl. din fundațiunea Francisc-Iosefină ori din fundațiunea Mogaiiană, adăogându-se încă 100 fl. din venitele fundațiunei Francisc-Iosefine, se vor forma din aceste 10 stipendii pentru ascultători de pedagogie în seminariul Andreian și să se confere aceste prin concurs la 10 tineri, cari vor intra ca elevi în anul I. al preparandiei de învățatori, numai însă într-un cât aceste stipendii nu au o destinațiune specială, și rămând neatinsă voința pioșilor testatori. În același timp consistoriu este însărcinat a stărua, ca și din contribui de bună voiă ale particularilor și ale comunelor bisericesti să se creeze cât de multe stipendii pentru elevii de preparandie.

Punctul al doilea din partea a doua a raportului atât litera a) cât și litera b) cari tractează despre datele statistice la scoalele noastre medii din Brașov și Brad, la propunerea comisiunei — se ia la cunoștință.

Cu privire la datele statistice în scoalele elementare populare, — raportul A. până la E — la propunerea comisiunei: — Se iau la cunoștință cele cuprinse în acest punct, și sinodul exprimă încă odată dorința ca consistoriu să stăruie cu tot din adinsul asupra esactității datelor ce i se dau, verificându-se după putință prin comisari însărcinați a spriginii prin autoritatea lor pre ce-i chemați să le adune.

Partea a III. și cea din urmă din raport, în care se pune în vederea sinodului greutățile ce le întâmpină scoalele noastre în desvoltarea lor la organele administrative ale statului. — Se ia la cunoștință și consistoriu se însărcinează a stărua prin organele sale, ca scoala noastră să fie ferită de ori și ce înriuriri, care ar putea să le dee autorităților politice pretext pentru procederi mai puțin binevoitoare față cu ea; a cere intervenirea autorităților mai superioare în toate casurile, în care cele inferioare îi refușă spriginul cuvenit, îi fac poate chiar greutăți, și a face pe viitor raport amenunțit despre casurile de acest fel.

Raportul consistoriului arhidieceșan numărul 339/1884. despre nesuccesul introducerii învățătorilor ambulanți, și promisiunea cu continuarea de asemenea încercări, și că va raporta sinodului, la punerea comisiunei — se ia la cunoștință.

Raportul consistoriului sub Nr. 3333. Scol. în care se spune că consistoriu n'a primit încă răspuns dela consistoriu metropolitan în cestiunea fondului despre pensionarea învățătorilor, — se ia la cunoștință, și consistoriu se însărcinează a cere din nou un răspuns.

Se pune la ordinea șilei raportul comisiunei financiare.

Raportorul acesteia deputatul Rubin Pațița referă asupra raportului consistoriului arhidieceșan ca senat epitropesc. — Raportul se ia la cunoștință și se alătură la protocol în tecstul sub. /

Cu privire la raportul consistorial spre a se încuviința un ajutor protopresbiterului emeritat al tractului Făgărașului Petru Popescu, comisiunea face următoarea propunere:

Raportul consistorial se ia la cunoștință și se încuviințează ajutoriu de 200 fl. începând cu 1 Noiembrie, 1884 din fondul Rudolfin pre durata vieței emeritatului protopresbiter Petru Popescu.

Față cu această propunere presidiul propune a se da emeritatului protopresbiter Petru Popescu un ajutor anual de 300 fl. începând cu 1 Ianuarie 1885, ear ajutoriu dat pentru lunile Noiembrie și Decembrie 1884 în suma de fl. 33,33¹/₃ să se îndemneze. Pertractarea asupra acestui obiect o conduce vicariul arhiepiscopesc, Preacuvioșia Sa dl Nicolau Popea.

Punându-se la vot propunerea presidiului aceea rămâne în minoritate, se dechiară deci de primită propunerea comisiunei, enunțiându-se ca concludus:

Raportul consistoriului se ia la cunoștință și emeritatului protopresbiter Petru Popescu i se votează un ajutor anual din fondul Rudolfin de 200 fl. cu 1 Noiembrie 1884 începând.

Cu privire la raportul consistorial prin care s'a așternut rațiociniul fondurilor arhidieceșane pro 1883 raportorul comisiunei financiare Rubin Pațița referă, că acelea s'au compus cu desconsiderarea celor dispuse prin concludus sinodal Nr. 140 din 1884.

Sinodul la propunerea comisiunei i-a următoriu concludus:

Sinodul arhidieceșan susține concludusul seu de sub nrul 140 din anul 1884 cu adaosul cumcă la subșternerea de nou a acestui rațiociniu să se alature bilanțul rațiociniului în care să se cuprindă diferența între buget și rațiociniu, și fie-care diferență să se motiveze, precum și cauzele întrelășărilor obvenite; apoi să se specifice toate erogatele, și să se specifice și sumele, cari sunt anticipate prelângă refundare.

La propunerea presidiului sinodul decide:

A se celebra mâne în biserică din cetate de aici părăstas pentru sufletele repoașilor mecenai ai neamului nostru, arhiepiscopul și metropolitul Andreiu Br. de Șaguna, Emanuil Gozșdu și Dumitru Andronic, la care sinodul va lua parte în corpore.

Fiind-că o parte a deputașilor sinodali va fi necesitată a-și cere concediu pentru restul din această sesiune, și voinđ cu toșii a concurge cu votul lor la alegerea asesorilor consistoriali în senatul scolar și epitropesc pe periodul 1885—1888. — Alegerea în senatele consistoriale se pune la ordinea șilei pe Luni, 8/20 Aprilie, a. c.

Anunțându-se ședința procsimă pe mâne după oficiul divin ședința se ridică la oarele 1¹/₂.

La ordinea șilei rapoartele comisiunilor.

Ședința a VIII-a, la 7/19 Aprilie 1885.

După sevrșirea cultului dumnezeiesc în biserică catedrală împreunat conform concludusului din ședința de eri sub Nr. . . . cu părăstasul solemn intru pomenirea binefăcătorilor și fundatori ai bisericeii, a fericitului arhiepiscop și metropolit Andreiu Baron de Șaguna, Emanuil Gozșdu și Dimitriu Andronic, la care ceremonie au luat parte toși deputașii sinodali, — Esceleția Sa președintele arhiepiscop deschidënd ședința la 11 oare înainte de ameași, pune la ordine autenticea protocolului ședinței de eri, care estindu-se — se autentice.

Presidiul prezintă următoarele petiții:

a) a protopresbiterului tractului Târnavei inf. Nicolau Todoran în numele comunei bisericești Cetatea de baltă, pentru a se concede ca materialul adunat pre seama unei edificând biserici să se poată folosi spre a se edifica o școală tot în acea comună precum și pentru un ajutoriu de 500 fl. din ori-ce fond.

b) petițiunea parohului din Elöpatak Ioan Moga, pentru a i se vota o dotațiune anuală de 200 fl.

c) petițiunea unor membri ai comitetului parohial din Galeș prin care cer a li se da deslușire că pre ce temeiu s'au hirotonit întru preot Eliă Iosof și ce pozițiune are să ocupe acesta în biserica noastră. — Se predau comisiunei petiționare.

La ordinea zilei se pune raportul comisiunei școlare, carea prin raportorul seu Ioan Slavici referă asupra hârtiei consistoriului archidieceșan din 28 Martiu a. c. Nr. 6638 școl. 1884 în cestiunea întocmirii învățământului profesional în preparandă și școlile școlare, — și propune: să se acorde unul dintre stipendiecele cele mai mari unui tiner, care va lua asupra sa îndatorirea de a face cursul pedagogic la una dintre școlile pedagogice din Germania, unde se predă și această materie, de a se califica în deosebi și pentru predarea ei și de a funcționa ca profesor la institutul nostru pedagogic.

Deputatul Anania Trombițaș propune a se primi modalitatea propusă de consistoriu, ca adevărat să se esmită profesorul seminarial Dr. Daniil P. Barcianu spre a participa la cursul procsim de 6 săptămâni, și afară de aceasta să se îndatoreze unul dintre stipendistii actuali ai archidieceșei, ca pelângă studiile sale principale să asculte și cursuri în această materie.

Sinodul primind propunerea comisiunei conține:

Consistoriul să confereze unul dintre stipendiecele mai mari unui tiner carele să fie îndatorat a face cursul pedagogic la una dintre școlile pedagogice din Germania, unde se predă și această materie, spre a se califica în deosebi și pentru predarea studiului profesional și de a funcționa ca profesor la institutul nostru pedagogic.

Fiind timpul înaintat, președintele anunță ședința procsimă pe mâne la 9 oare înainte de ameași și punând la ordinea zilei alegerea asesorilor consistoriali în senatul școlariu și episcopesc pe noul period de 3 ani și rapoartele comisiunilor încheie ședința la 1¹/₂ oare după ameași.

Ședința a IX, la 8/20 Aprilie 1885.

Ședința se deschide la 9 oare înainte de ameași.

Se citește protocolul ședinței a VII și a VIII și se autentice.

Presidiul prezintă un memoriu al parohului Teodor Lungu din Mărișel, despre decursul vieții sale și suspendarea dela funcțiunile preoțești, care se predă comisiunei petiționare.

La ordinea zilei urmează alegerea asesorilor în senatul școlariu și episcopesc la consistoriul archidieceșan.

Presidiul pune la dispoziția sinodului mai multe ședule menite spre a se scrie pe ele numele candidaților la aceste locuri în senate.

Deputatul Ioan Slavici provocându-se la libera exercitare a dreptului de votare propune, ca numai cu ședulele prezentate de presidiu să se poată vota, numai acele voturi să se considere, cari vor fi scrise pe aceste ședule, și și dintre ele numai acele, cari nu vor avea vre un semn pe dinsele. Această draconică restrângere a libertății în exercitarea dreptului de votare deputatul susnumit o motivează cu împregiurarea, că s'a făcut presiune asupra deputaților și cu chipul acesta dînsul voește să le salveze conștiința.

Deputatul Parteniu Cosma constată că ceea ce voește domnul deputat Slavici este un lucru ne mai pomenit în viața noastră sinodală, este lucru strein importat la noi prin oameni streini de biserica noastră. Tocmai modalitatea propusă este restrângere a libertății, deoarece omului liber i se impune și hârtia chiar.

Domnul Cosma voește a scuti sinodul de a fi considerat ca automat. Sinodul este compus din bărbați independenți și cu caracter. Despre presiuni dînsul n'are cunoștință. Este deci contra propunerii domnului Slavici.

Presidiul enunță că dînsul încă n'are cunoștință de presiuni asupra conștiinței deputaților, și că ar fi nefericire pentru biserica când oamenii n'ar lucra după conștiință, ci numai sub influența cutăreia presiuni.

Se pune la vot propunerea deputatului Slavici, și sinodul trece preste ea la ordinea zilei.

Urmează alegerea asesorilor consistoriali în senatul școlariu și episcopesc.

Votați au fost 54 de deputați. Majoritatea absolută deci 28.

Senatul școlariu:

La acest senat au fost candidații următori și au intrunit voturi.

1. Ioan Popescu, protop., profesor sem.	30	voturi.
2. Ioan Papiu, protopresbiter	51	"
3. Ioan Gall, protopresbiter	46	"
4. Anania Trombițaș, ases. cons.	52	"
5. Dr. Nicolau Pop, conrector	52	"
6. Stefan Iosif, director gimn.	50	"
7. Eliă Macellariu, cons. gub. in pen.	51	"
8. Dr. Ioan Crișan, prof. sem.	43	"
9. Mateiu Voileanu, redactor	30	"
10. Simeon Popescu, protopresbiter	23	"
11. Ioan Bechnitz, particular	27	"
12. Dr. D. P. Barcianu, prof. sem.	4	"
13. Dr. Ioan Nemeș, avocat	2	"
14. Galaction Șagău	1	voț.
15. Costin, prof. gimn.	1	"
16. Romul de Crainic, protopresbiter	3	voturi.
17. Andreiu Bârsanu, prof. gimn.	1	voț.
18. Dr. Nicolau Maier, protopresbiter	4	voturi.
19. Ioan Popea, prof. gimn.	2	"
20. Ioan Slavici, director la „Tribuna“	1	voț.
21. Ioan Henteș, paroch in Ocna Sibiului	1	"
22. Dr. Nicolau Olariu, avocat	1	"

Senatul episcopesc.

1. Ioan Droc, protopresbiter	32	voturi.
2. Nicanor Frateșiu, secret. cons.	31	"
3. I. Predovici, paroch in Ocna Sibiului	31	"
4. Constantin Stezar, căpit. c. r. in pens.	52	"
5. Eugen Brote, proprietariu	51	"
6. Dr. Nicolau Olariu, avocat	34	"
7. Visarion Roman, director la „Albina“	32	"
8. Dr. Ioan Mihu, avocat	35	"
9. Dr. Absolon Todea, avocat	28	"
10. Romul de Crainic, protopresbiter	19	"
11. Ioan Henteș, paroch in Ocna Sibiului	21	"
12. Dumitru Cuntan, prof. de cântări	19	"
13. Dr. Ioan Nemeș, avocat	18	"
14. Ioan de Preda, avocat	24	"
15. Petru Ciora, oficial consistorial	22	"
16. Rubin Pațița, avocat	16	"
17. Augustin Nicoară, cand. de adv.	2	"
18. Iuliu Dan, adm. protopresbiter	1	voț.
19. Galaction Șagău, protopop	3	voturi.
20. Ioan Slavici, director la „Tribuna“	3	"
21. Dr. Nicolau Maier, protopresbiter	1	voț.
22. Ioan Gall, protopresbiter	1	"

În urma acestui rezultat presidiul declară de asesori consistoriali pentru periodul 1884—1888 în senatul școlariu pre domni: Ioan Popescu, Ioan Papiu, Ioan Gall din cler, și Anania Trombițaș, Dr. Nicolau Pop, Stefan Iosif, Eliă Macellariu, Dr. Ioan Crișan și Mateiu Voileanu mireni; iar în cel episcopesc: Ioan Droc, Nicanor Frateșiu, Ioan Predovici din cler, Constantin Stezar, Eugen Brote, Dr. Nicolau Olariu, Visarion Roman, Dr. Ioan Mihu și Dr. Absolon Todea dintre mireni.

Deputatul Nicolau Cristea propune a se constata la protocol, că alesul asesor în senatul școlariu Ioan Popescu și ases. din senatul bisericesc Ioan Hannia sunt rudiți în al 4-lea grad de cuscrie și că prin urmare în sen. §. 112 nu ar fi compatibili a fi în consistoriu suscitații asesorii.

Dându-se din partea presidiului deslușirile de lipsă, că numiții se află în gradul 4-lea de cuscrie de 3 neamuri, care nicăiri după canoane nu formează pedecă canonică, prin urmare sinodul ia la cunoștință deslușirea acesta presidială.

Deputatul Stefan Iosif constată că este înrudit cu alesul ases. Ioan Popescu și că prin urmare nu pot funcționa ambii în consistoriu, — mulțumind sinodului de încrederea dată, abdice dela oficiu de asesor onorariu din senatul școlariu. — Sinodul luând aceasta la cunoștință purcede nemijlocit — la alegerea unui asesor onorariu în senatul școlariu.

La apelul nominal răspund 47 deputați; majoritatea absolută 24, — făcându-se votare și scrutându-se voturile rezultatul este următoriu:

Dr. Ioan Nemeș 26 voturi; Ioan Bechnitz 19 voturi, Dr. D. P. Barcianu 1 vot; Sabin Piso 1 vot.

În conformitate cu rezultatul acestei votări — se declară de ales asesor onorariu în senatul școlariu Dr. Ioan Nemeș.

Deputatul Nicolau Cristea din considerare că între alesul asesor consist. Eugeniu Brote și Dr. Nicolau Olariu ar exista rudenie de afinitate în gradul al IV al cuscrii face propunerea: Să se aplice §. 112 alinea a II din Statutul organic: presidiul după informările primite constată, că între aleșii există cuscrie în al 4-lea grad de 2 neamuri.

Deputatul Eugeniu Brote în urma acesteia abdice.

Deputatul Anania Trombițaș propune a se interpreta citatele cuvinte din statutul organic „eschive gradul al IV-lea.“

Deputatul Nicolau Popea propune să se relege interpretaria citatelor cuvinte la congresul național,

bisericesc ca unica corporațiune competentă, eară până atunci rămânând la praxa de până acuma.

Se votează asupra acestor propuneri și se decide:

Cestiunea dacă cuvintele din §. 112 alinea a II „până la gradul al IV de cuscrie“ e a se înțelege inclusive sau exclusive — se relegă la congresul național bisericesc rămânând până atunci în oficiile lor aleșii asesori consistoriali Eugeniu Brote și Dr. N. Olariu, eară abdicerea deput. E. Brote neavând astădată motiv nu se primește.

Se purcede la alegerea, unui asesor ordinariu salariat în senatul școlariu dintre aleșii asesori onorari.

La apelul nominal răspund 47 deputați, majoritatea absolută 24 — scrutându-se voturile, rezultatul este următoriu:

Anania Trombițaș 41 voturi; Mateiu Voileanu 3 voturi; Dr. Ioan Nemeș 2 voturi, o ședulă albă.

În conformitate cu rezultatul acestei votări presidiul dechiară de ales asesor consistorial ordinariu salariat în senatul școlariu pre Anania Trombițaș.

Comisiunea financiară prin raportorul ei, Rubin Pațița raportează asupra hârtii consistoriului din 30 Martie 1885 Nr. 1880 epitr. ca senat episcopesc prin care se așterne inventariul general al averii archidieceșei noastre transilvane, și cel al deposite- lor, precum și rațiociniile singuraticelor fonduri cu inventarele lor speciale, pre anul 1884 — cerând tot deodată absolutoriu și indemnizare pentru supererogatele în suma totală de 4014 fl. 85 cr.

La propunerea comisiunei sinodul decide:

Rațiociniile anului 1884 se redau ven. consistoriu spre rectificare cu următoarele mandate:

a) A face un conspect despre venitele realităților donate de G. Cristureanu, începând dela anul în care seminariul Andreian a devenit în folosință și asemenea despre venitul pământurilor din Feldioara și a le subșterne cu rațiociniul anului 1884 la procsima sesiune.

b) se îndrumă consistoriul ca ajutoarele bisericilor, școlilor și a clerului deja votate au să se împartă cât mai curând, eară pre venitoriu sumele votate de sinod la titlurile de sus totdeauna să se împărțască în decursul anului bugetariu după putință.

c) În rațiociniul anului 1884 sunt prin raport a se și motiva supra erogatele — și a se face raport despre toate capitalele elocate la privați, că sunt asigurate cu ipotecă și că primitu-sau regulat interesele; preste tot în viitoriu a face evidente momentele cele mai însemnate ce s'au întemplant în anul espirat față de fondurile și averea archidieceșei.

d) Spre acest scop mai sunt a se induce în rubrica esistență de „observări“ a rațiociniului rubrica restanțierilor și asupra erogatelor.

e) Convingându-se sinodul cumcă afacerile esacturale se îndeplinesc prin oficialii cassei — spre a ușura și a susține sumele în evidență — se decide ca referintelui respectiv să i se concreadă agendele esacturale având acontrola ca preste sumele votate în buget să nu se treacă.

Fiind timpul înaintat ședința următoare se anunță pre mâne la 9 oare înainte de ameași.

La ordinea zilei continuarea raportul comisiunei financiare.

Ședința se încheie la 1¹/₂ oare d. a.

Lucul ca vițiu social între români.

Sub acest titlu cetim în diarul de aici „Observatoriul.“

Ori-ce obiect de valoare are misiunea să fie consumat pentru a satisface trebuințe de ale omului.

Consumațiunea nu e însă identică cu nimicirea obiectelor. Cel ce consumă lucruri de valoare numai cu scop de ale consuma, fără a reproduce nouă valori, se numește risipitoriu. Risipitoriul atacănd puterea capitalului seu, nu se păgubește numai pe sine, ci și societatea din care face parte, căci micșorează puterea productivă a aceleia. Când vom înțelege bine, marea legătură ce există între buna-stare a singuratecului și interesul general de prosperare națională, în loc a ne urî și pismui între noi și a vena unul după bucătura celuilalt, mai virtos ne vom bucura unul de înaintarea celuilalt, pentru-că scopul e unic și același, la care tindem cu toți românii, adevărat la buna-stare materială, intelectuală și morală a poporului nostru.

Lucul presupune o abundență de avuție, adevărat o stare materială care trece departe preste trebuințele noastre. Din acest punct de vedere, lucul nu numai că nu e condamnabil, ci chiar folositoriu mai cu seamă dacă el servește pentru nobilitarea simțului și a gustului, pentru arte și științe, preste

tot dacă lucsul merge mână în mână cu progresul, ajutând cu mână bogată științele și artele.

Numai astfel de lucsu se justifică din punct de vedere economic.

Dacă lucsul ce se face nu are acest scop, dacă acela nu are basă în o abundență de avutie, dacă averea se spesează pe lucruri nefolositoare și mai mult pentru trebuințe închipuie, și mai cu seamă când se face lucsu cu scop a impune în societate autoritatea sa și a face pe lume să creadă ceea ce nu e și a adevărat respectivul dispune de averi mari, atunci lucsul din punct de vedere economic e condemnabil, căci duce la ruina sigură.

Astfel de risipă de avere în sensul adevărat economic nici nu se numește lucsu, ci nimicire de avere cu scop de a face pompa cu orice preț.

Fără margini ruinătoriu e lucsul când acela prinde rădăcini la un popor sărac, fără industrie proprie. Se știe că lucrurile de lucsu sunt cele mai scumpe și totodată cele mai puțin folositoare sau de un folos numai momentan.

Fiește-care om e îndreptățit a-și ameliora starea sa, a aspira la mai bună satisfacere a trebuințelor sale, ba chiar la lucsu. Aceasta aspirațiune e naturală, ea e boldul natural al omului care îi potențiază puterea de lucru spre progres.

Basa bunei noastre stări materiale, intelectuale și morale trebuie însă să fie munca noastră proprie română. Când însă vezi că munca noastră română e încă în general primitivă, prin urmare de o valoare mult mai mică, față de munca înaintată și chiar rafinată a altor popoare dela care cumpărăm lucruri de lucsu, trebuie să ne punem pe gând și să judecăm, că urmarea nu poate fi decât săracie și ruină chiar.

Dacă de exemplu o fată a unui preot, o soție a unui comerciant ori a unui avocat, cari trăiesc din sudoarea muncii lor — fără a dispune de capitale abundante — aduc dela Viena ori Arad, cum se întâmplă acum de regula pentru un singur bal o haina de 400—800 fl. ca să paradeze cu scop ca lumea să creadă despre dinșii că sunt avuți, ceea ce nu e, atunci lucsul ce se face e o adevărată nebunie, ce se plătește industriei streine cu un preț ce nu stă în nici o proporțiune cu averea, cu starea noastră a unui popor sărac și muncitoriu.

Poporul românesc se află în starea celui econom, care rămânând cu puțină stare dela părinți, trebuie prin o continuă muncă și cruțare să-și întemeieze și adapteze casa și moșia sa cu toate cele de lipsă. Sute de ani au fost exploatați poporul nostru de averea, de sudoarea sa; acum se afla în starea de rehabilitare. Deci nu putem și nu ne este ertat a face risipă de munca noastră, dacă aspirăm să ajungem vre-odată acolo unde se afla ași națiunile înaintate dela care comparăm lucruri de lucsu cu ruina noastră economică.

Are mare dreptate dl profesor Xenopol când dice referitoriu la lucsu: „că producem ca barbarii și consumăm ca civilizații.“

E greu a da lucsului definițiune pozitivă și esactă. Lucsul a fost totdeauna un obiect de ceartă între politici, economi și moralisti; aceasta din cauza căci e greu a spune unde începe lucsul și unde încetează.

Lucsul e un relativ cu privire la trebuințe mai mult ori mai puțin dezvoltate, după gradul de progres cultural.

Nu lucsul ca atare, ci abuzul ce se face de lucsu e daunos. Când cel ce face lucsu, produce ca un barbar, adică mai mult numai în mod primitiv, cum produc toate popoarele agricole, și prin urmare când trebuințele nu stau în nici o proporțiune cu munca și câștigul lui, când progresul economic stă prănit, ează trebuințele fine se maimuțesc după cei înaintați în cultură și avere, atunci în adevăr lucsul devine un vițiu social. La noi în cercurile inteligenței se pare a prinde rădăcini acest vițiu ruinătoriu.

Dl Aurelian definește lucsul astfel:

„Lucsul este cheltueală ce face omul pentru a cumpăra obiecte scumpe. Astfel având o masă de arin în destul de bună, este un lucsu ca să cumpere „cineva una de nuc sau de alt lemn mai scump, mai „cu seamă când mijloacele sale nu-i permit. Însă „lucsul cel mai vătămătoriu este acela care consistă „în consumațiune de obiecte scumpe și fără nici un „folos, în cheltueli de mode zadarnice, care se schimbă „pe toată ziua.“

Fiind-că trebuințele omului în diferite epoche a fost și sunt diferite, așa și lucsul se schimbă după timp, împrejurări și gustul sau moda ce domnește.

La națiunile care se află în decadință dice economistul Roscher, lucsul ia o exclusivitate rafinată, care duce la disolvare economică și morală.

În astfel de stare dice numitul economist, se plătesc pe lucruri de nimic pentru un capriciu sume

însemnate, scumpetea lucrurilor de consumațiune se pune ca scop.

Denaturarea și molațiunea se pune în locul frumșei și al gustului bun.

Numitul ne dă unele exemple din timpul imperiului roman. Împăratul Caligula din simplu capriț lăsa a se ridica dealuri care ează le domola, la masă se scimba vesmintele de câte 11 ori, în vinuri se puneau unsori bine mirositoare, ca omul se amiroase bine, cu toate că prin această se strica gustul vinului, turme de oi se colorau cu surpură, cu toate că albeața lănei lor naturală ar fi fost cu mult mai frumoasă etc. etc.

Prin astfel de risipă au trebuit să sărăcească și învingătorii lumii și să se desece colosalele lor comori. Poporul de rând deveni atât de sărac, în cât trebuia să i se împartă pâne.*) J. Roman.

C. A. Rosetti.

Eri seară, 7 Aprile, a încetat din viață cetățianul C. A. Rosetti, în etate de 69 ani, fiind născut la 2 Iunie 1816.

În timp de aproape jumătate de secol el nu a încetat un singur moment de a lucra pentru regenerarea patriei sale.

În esil, ca și în țeară, a împărtășit suferințele ei; el a trăit printr'ensa și pentru densa.

Sacrificând totul pentru scumpa sa țeară, nu a fost privațiune pe care să nu o fi îndurat pentru densa: luptând alături cu cei ce și iubeau patria, încurajând pre toți la bine, cu inima deschisă tuturor, marinimos până la sublim, el lasă un mare gol în națiune, ear partidul liberal perde pe unul din cei ce i-a dat viața: pe învățătorul neadormit.

Durerea noastră a tuturor este și va fi nesfârșită, căci ceea ce perdem nu mai putem recăpăta.

Dormi în pace părinte al patriei; lacrimile noastre și ale generațiunilor viitoare nu vor fi de ajuns spre a uda țărina mormântului teu și să șteargă durerea celor ce te-au cunoscut și te-au iubit.

Recunoștința țerei, la desrobirea căreia ai luptat toată viața, va încorona pururea memoria ta, acelu mai mare cetățian român. Greu a fost drumul pe care ai umblat; l-ai presărat la fie-care pas cu dăile tale, cu sănătatea ta; tocmai însă când ajunseși la liman, destinul te-a răpit numeroșilor tei amici, adevăți țerei. Din ceruri, unde sufletul teu nobil planează, privește cum o națiune întreagă te plânge; este espresiunea cea mai viuă, dar și cea mai penibilă a inimilor zdrobite de durere.

Actele tale vor fi și pentru viitor, cum au fost pentru trecut, facla care va lumina națiunea.

În durerea ce simte astăzi partidul național-liberal va găsi țaria luptei și în viitor; ear numele teu tot de drapel i va servi.

Credem a îndeplini o datorie pioasă reproducând după „Românul“ de ași ultimele sale voințe:

Testamentul lui C. A. Rosetti.

București. Anul 1884, 29 Septembere (11 Octobre.)

Acum vre-o cinci ani am scris un testament. El era și personal și politic.

Acel testament a ars sau a dispărut, ca multe alte obiecte, în incendiul de care am fost bătuit lu 25 Ianuarie trecut.

Acum, nu mai fac un testament, scriu numai aci câteva cuvinte pentru ai mei.

Esprim soției mele simțemintele mele de recunoștință pentru fericirile de tot felul ce mi-a dat pe toată ziua și pe toată oara, dela 31 August 1847 și până acum.

Totdeauna bună și dulce pentru toți; totdeauna ertătoare pentru toți; totdeauna devotată pentru toți; totdeauna senină, a răspândit în juru-i lumina și căldura adevăratei virtuți și adevăratei fericiri; aceea de a lucra, de a iubi, de a erta, de a se sacrifica, fără a cere altă răsplătă decât mulțumirea de a învăli pe toți cu nesfârșita ei iubire, pentru ale îndulei ori-ce suferință fizică sau morală. Ea m'a făcut să iubesc viața pentru a putea să fac ca prin faptele mele să merit a fi iubit de dinsa și pentru ca să pot să sorb fericirea ce inteligența, bunătatea și dulcea ei veselie răspândește în juru-i. Dacă sufer de plecarea mea, este numai pentru durerea ce i va da această despărțire. O rog dar a face pentru mine și sacrificiul de a-și domni dure-

*) Alăturându-ne și noi la părerile espuse în privința lucsului în acest articol din partea stimatului nostru domn colaborator, ne permitem a mai adauge observarea, că lucsul în vestminte nobile și mâncări ce și-au luat un avânt atât de regretabil în classa mai ridicată a poporului nostru, un lucsu ce se departe nu corăspunde modestelor sale venituri, este una din principalele cauze, pentru ce căsătoriile se împuținează și pentru ce cele încheiate în mare parte a lor sunt nepotrivate. Red. „Obs.“

rea pentru a urma de a răspândi seninătatea în giurul alor nostri. Cred că fii și fia ei vor lupta cu țarie pentru a o face să nu simtă un minut măcar ca nu mai sunt lângă dinsa: cred că printr'o necurmată blândețe vor mângăia-o.

Esprimându-i din nou simțemintele mele de admirațiune, de iubire și de recunoștință, o rog ca împreună cu fia și fii nostri să împlinescă ultimele mele rugăciuni.

Să nu se facă pentru înmormântarea mea nici o ceremonie.

Totul să se facă cum s'a făcut și cu Mircea.

Un singur preot de mir.

Carul simplu cu doi cai.

Nici un doliu, nici în camere, nici la poartă, nici chiar pe cai.

Nici o învitare, ci numai un simplu anunț prin diar fără învitare.

Nici o paradă și nici gendarmi. Poliția să fie sigură că lumea n'are trebuință de gendarmi pentru ca buna cuviință să fie respectată.

Acum o dureroasă pentru mine cestiune materială.

Am datorii. Sper că amicii cari voră după incendiu să facă o subscripțiune pentru a-mi dăru o casă, vor face ceva pentru a se plăti aceste datorii. Dacă nu, soția și fii mei vor tipări câte vor gasi din scrierile mele, și poate că publicul le va cumpăra ca să plătească datoriile ce cu adăncă durere silit am fost a face.*)

Am luptat cu țarie pentru naționalitate și pentru libertate, dar fără cea mai mică ură pentru nimeni. Rog dar ca cei pe cari i-am combătut să me erte dacă aspru am fost în luptă, asigurându-i că nu ura ci iubirea m'a făcut să combat.

Recomand tuturor și mai cu seamă fiilor mei să iubească poporul și pe săteni și să lupte cu iubire pentru fericirea tuturor. O îmbrățișare fice și fiilor mei și ultima rugăciune tuturor a îngrigi și mângăia pe soția mea. C. A. Rosetti.

„Voința Națională.“

Întimplările țilei în Viena.

Viena 16 Aprile.

Natura începe a se îmbrăca în frumșele sale invitând omenimea spre a-o admira și a se desfăța în privirea ei.

Cu mai mare abundență este dat să se împărtășască de aceasta bucurie sufletească, locuitoriu dela orașe și sate decât locuitoriu din cetățile mari.

Cu toate acestea însă, nici acesta nu lasă nefolosită ocaziunea când i-se ofere, pentru a-și pute sătura privirea în frumșetea naturii.

Sunt la ordinea țilei în cetățile mari în tot timpul diferite distracții la teatre, la concerte etc.

Aceste însă toate și au timpul lor, ear când reinviă natura cetățeanul ese afară cu mic cu mare spre a se bucura, fiind-că frumosul artificial, ori cât de admirabil ar fi, trebuie să cedeze frumosului natural care nici când nu poate fi întrecut.

A sosit primăvara și dice Vinezul, căci eată parcurile sunt pline, eată copilașii sburdalnici cum aleargă în coace și în colo, deci în Dumineca sau sârbătoarea viitoare să facem un „Landpartie“! Dă îi răspunde femeia, amicul sau amica, rămânând acuma să decida direcțiunea în cătr'o să facă amintita excursiune.

Sosind ziua hotărâtă, pe carea o aștepta cu multă nerăbdare, încă în diori de di se întrebă dacă va merge în „Prater“, „Schönbrun“ (locul de predilecțiune a Maiestății Sale), cătră „Durnbach“ sau alte locuri de petrecere.

În fine se decide, sosește timpul dorit, încalecă pre drum și când este afară de cetate poți ceti de pe fața lui bucuria carea se vedește și din cuvintele „wunderbar“, „wunderschön“ ce le exprimă la tot pasul.

Mai sunt apoi pre la locurile de predilecțiune a vinezului diferite petreceri, astfel în cât întorcându-se acesta la locuința sa se întoarce deplin mulțumit și cu puteri reînnoite se apucă de afacerile țilnice.

Aici ai ocaziunea cea mai bună de a vedea adevăratul tip vinez, în specialminte a secului frumos, care se distinge atât prin frumșetea cât și cu deosebire prin eleganță presentării sale.

Este în natura vinezului de a vedea tot ce se întâmplă mai însemnat, de aci numai ne putem esplica, mulțimea ce se adunase, la parada de primă-

*) Aci se găsec următoarele cuvinte:

„Dacă guvernul și camerele vor voi a plăti datoriile sau a face un dar soției mele, o rog să-l primească, căci calumpnia nu va mai avea nici o putere când eu nu mai sunt.“
În urma unei sfături cu dna Rosetti, acest adaos a fost suprimat de d. C. A. Rosetti.

vară a miliției, pre „Schmeltz“ în 13 Aprilie lucul de exercițiu unde în vechime se topiau metale.

Încă de pre la 6 oare se auzea un sgomot prin cetate, care prevestea ceva neobicit, dar mai cu samă acest sgomot venea de prin căsarme, unde voinicii cari formează superbia și puterea Austriei se întreceau în facerea toaletei. Sărbătorește gătiți în frunte cu comandații lor pleacă către locul de paradă.

În ferestrele din stradele pe unde trecea miliția puteai vedea cum câte o coconiță, carea nu-și făcuse încă frisura, privia de după perdeauă într'un mod oare care genant.

Mai întâiu au sosit la locul destinat cavaleriamea, apoi artileria și în fine infanteria.

Pre la oarele 8 toți erau la locul destinat, ear comandații alergau în toate părțile pentru a posta fie-care regiment la locul seu.

Înainte de sosirea Maiestății sale, principele de coroană face inspecțiune asupra devisiunii pe care a comandat-o dânsul.

Oarele 9 bat și Maiestatea Sa imperatul e de față. Suită numeroasă îi urmează. Era o adevărată priveliște aparința de diferite uniforme indigene și streine. Tot câmpul se prezenta ca o panoramă din cele mai frumoase: ochii privitoriului se perdeau printre șirurile de soldați așezați în ordinea cea mai esemplară.

Maiestatea Sa împăratul urmat de suită trece în revistă devisiune de devisiune, însoțit de tonurile sărbătorești ale imnului poporal.

După trecerea în revistă se începe defilarea.

Maiestatea Sa dimpreună cu întreaga sa suită precum și alt public se așază într'un loc să vadă care din regimente defilează mai bine. Între acestea se cântă marșul „habsburgic“, marșul lui Radetzky și alte multe până ce defilarea începând cu infanteria se termină la cavaleria.

După cum ni se spune din o parte și alta, Maiestatea Sa când a defilat regimentul românesc 33, ar fi dis „foarte bine, foarte bine.“ Tot asemenea se dice că printre soldați circulează faima, că dintre toate regimintele s'ar fi destins regimentul românesc 31 (Strelitz).

După terminarea acestei sărbători militare Maiestatea Sa s'a întors la castel și tot publicul pre la locuințele sale.

Între sunetele muzicii se reintorc trupele pre la casarme, publicul se grămădește cu mic cu mare pe strade, ferestrele se deschid, damele cari deja și-au gătat toaleta, se uită cu bucurie la scena ce se petrece, ear noi ne alăturăm la ceea ce dice o foaie din loc „dass ist der Tag der grossen Frühjahrsparade.“

Pentru noi românii sunt momentuoase zilele prezente și din motivul că putem ave fericirea de a auzi vocea artistică a renumitei cântărețe Elena Teodorini, care prin talentul seu și-a câștigat simpatii pretutindenea, în America, Madrid, Berlin etc. și de present stoarce admirațiunea streinilor din capitala Austriei.

Dșoara Elena Teodorini a sosit de câte-va zile în Viena unde va juca într'o stagiune italiană mai mult timp.

Prima reprezentațiune a fost opera italiană „La Traviata“ în care româncuța noastră a apărut ca Violetta.

Succesul a fost splendid. Toate foile din loc se exprimau în modul cel mai favorabil.

Cu atâta dulceață accentua frumoasa limbă a Italiei încât remâneai încântat, și mai presus de toate te farmeca însă melodioasa și artistica voce a domnișoarei Teodorini.

A fost aplaudată după fie-care scenă și i s'a dat o mulțime de coroane dintre cari cea mai frumoasă a fost a societății „România-Jună“ în forma unei piramide atârând pe ambele părți tricolorul național.

La acest loc îmi vin în minte că se se fi făcut aceasta în Budapesta, sum sigur, că respectivii inițiatori ar fi fost siliți să păresească universitatea.

Este deosebire însă între cultura neamțului și a maghiarului.

În ziua următoare președintele societății a bineventat-o în numele junimeii.

Dșoara Elena Teodorini s'a simțit foarte fericită de atențiunea tinerimei exprimându-și mulțăminta sa, a rugat pre domnul preșident să-o comunice aceasta respectivei tinerimi.

Suntem mândri de acest talent eșit din sinul poporului român.

În fine mai amintesc că furia maghiarilor din Șemniț contra tinerimei române de acolo, a avut de rezultat că în zilele trecute ne trezirăm numai cu tinerul Ioan Deac, care a fost condamnat din cauză că și-a apărut națiunea sa.

Sosit în mijlocul nostru îl vom încălzi cu căldura frățească dorindu-i pentru întreaga sa viață aceeași perseverență în apărarea națiunii sale.

P.

Varietăți.

* (Convocare). Dnii învățători ai despărțământului reuniunii din tractul Seliștei sunt prin aceasta poftiți la adunarea generală ce se va ținea Duminecă în 28 Aprilie a. c. la 2 oare p. m. în sala scoalei gr. or. din Seliște.

Obiectele de pertracta sunt:

1. Raportul comitetului despre activitatea sa.
2. „Suferința este pentru ori cine în oare care privință o norocire“ disertațiune de Ioan Pulcă.
3. Prelegere practică asupra propunerii limbei materne, pe basa cărții de cetire, de Mihai Stoica.
4. Prelegere practică din Geografia, de Vasilie Iosof.

5. Alegerea unui membru în comitetul reuniunii. Din ședința comitetului reuniunii tractuale ținută în Seliște, 8 Aprilie 1885. Vasilie Iosof, vice preș.

* (Postal) Din partea direcțiunii postale din Sibiu se escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în comuna Rét (comitatul Târnava mare).

Condițiuni: Contract de oficial și 100 fl. cauțiune. Emolumente: 120 fl. salariu anual, 40 fl. paușal de cancelarie și 600 fl. paușal de transport.

Cererile sunt a se adresa în 3 săptămâni la susnumita direcțiunea postelor.

— Se escrie concurs cu terminul de trei săptămâni, pentru ocuparea postului de magistru postal în comuna Certeșul de sus.

Condițiuni: Contract de oficial și 100 fl. cauțiune. Emolumente: 150 fl. salariu anual și 40 fl. paușal de cancelarie.

Rugările au de se înainta până la terminul susindicat la direcțiunea a postelor din Sibiu.

— Să escrie concurs pentru ocuparea mai multor posturi de *servitori de postă* în districtul postal al Sibiului.

Condițiuni: obligămēt pentru depunerea unei cauțiuni de 100 fl.

Emolumente: 300 fl. simbric anuală, 67 fl. bani de cuartir și vesminte (uniformă) de serviciu în natură. Cererile concursuale instruite în înțelesul articolului de lege II din 1873, sunt de a se subșterne în restimp de 6 săptămâni la direcțiunea postelor din Sibiu.

* (Anunț) În 28 Aprile a. c. la 9 oare a. m. se va vinde pe calea licitațiunii publice în localitățile diracțiunii postelor din Sibiu una sută (100) măji metrice de hârtie veche subcondițiunea ca prețul cumpărării să se depună cu ocasiunea licitațiunii.

* (Cas de moarte). Subscriții, cu inima frântă de durere, în numele tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților anunță, că mult iubitul lor, soț părinte, și fiu **Lazar Thiulescu**, fost preot gr. or. în parochia Crăsunești și proprietariu.

După o suferință de 9 zile, Duminecă după mezul nopții la 1 oară spre Luni dimineața, în al 44-lea an al vieții, în al 19-lea an fericitei sale căsătorii, și în a 18-lea an în funcțiunea preoțască, împărțășit fiind și cu taina sft. cuminecături, și-a dat blândul și laboriosul seu suflet în mâinile creatorelui.

Remășițele pământesti se vor consacra în 10 Aprile la 12 oare în comuna Căienelul de jos în cimiteriul gr. or. Fieei țerina ușoară și memoria binecuvântată.

Căienelul de jos la 8 Aprile 1884. Sofia Thiulescu, mamă. Veduva Sofia Thiulescu născ. Bisa, soție. Fii și ficele orfane Iustin, Sabin, Atenogen, Minodora, Mamant, și Amos.

* (Bismarck) Cancelarul Bismarck cu ocasiunea aniversării de șeptedeci de ani a primit preste 2.100 de scrisori de felicitare și 2.322 de telegrame cu 76.773 de cuvinte.

* (Esposiție de fotografie). Sub acest titlu cetim în „Adevărul“ că se anunță pentru 1 Septembrie anul acesta deschiderea la Porte (Portugalia) în Palatul de cristal, a unei esposițiuni internaționale de fotografii.

* (Monumentul lui Gordon). Regele Belgiei a oferit suma de o sută de livre sterline (2,500 lei) comitetului reunit pentru ridicarea unui monument generalului Gordon.

* Conform bilanțului comitetului general al presei din România pentru operațiuni sale de binefaceri s'au plătit în anul espiat 63,000 franci câștiguri la loteria emisă; 72,000 franci s'au distribuit

incendiațiilor și s'au depus și la cassa de depuneri 93,000 franci cifre rotunde pentru a fructifica acolo până la o ulterioară dispozițiune a comitetului.

* (Rațiociniile fundațiunii „Zsiga“ în Oradea mare pe anii scolastici 1878/9, 1879/80, 1880/1, 1881/2, 1882/3 și 1883/4 censurate și recificate prin senatul fundațional, intrând la consistoriul aradan sub Nrii esib 1228/1883, 833/1884 și 1297/1885, și luându-se la suprarevisiune s'a constatat la

I. Anul scolic 1878/9.

Sub cassaratul lui Nicolau Diamandi:

a) percepțiune	1421 fl. — cr.
b) erogatiune	1549 „ 91 „

Deficit 128 fl. 91 cr.

II. Anul scolic 1879/80.

a) percepțiune	2677 fl. 08 cr.
b) erogatiune	2824 fl. 32 „

Deficit 147 fl. 24 cr.

III. Anul scolic 1880/1.

a) percepțiune	3010 fl. — cr.
b) erogatiune	2231 „ 71 „

Remanența cassei 778 fl. 29 cr.

IV. Anul scolic 1881/2.

a) percepțiune	4085 fl. 94 cr.
b) erogatiune	3260 „ 74 „

Remanența cassei 825 fl. 20 cr.

V. Anul scolic 1882/3.

Sub cassariatul lui Nicolau Zigre:

a) percepțiune	5101 fl. 62 cr.
b) erogatiune	4982 „ 26 „

Remanența cassei 119 fl. 36 cr.

VI. Anul scolic 1883/4.

a) percepțiune	4744 fl. 08 cr.
b) erogatiune	3387 „ 29 „

Remanența cassei 356 fl. 79 cr.

În fine în firul rațiociniului anului scol. 1883/4 acum amintit se constata, că cu finea acestui an scolic, averea fundațională constă din:

1. casa cu un etagiu cu mai multe despărțiminte în piața St. Ladislau Nr. 250 în valoare de	50,000 fl. — cr.
2. elocat în cassa de păstrare de Oradea mare în libelul Nr. 3676	2,034 „ 33 „
3. elocat tot acolo în libelul Nr. 2654	330 „ 49 „
suma valorii întregi	52,364 fl. 82 cr.

4. afară de aceasta are alunele, mobiliarele recerute și specificate în inventariu separat.

În urmarea acestei constatări: consistoriul intrunit în senat epitropesc a adus următoriu:

Decis.

Rațiociniile fundațiunii „Zsiga“ pe anii scolastici 1878/9, 1879/80, 1880/1, 1881/2 1882/3 și 1883/4 — aflându-se toate percepțiunile și erogatiunile parte prin documente credibile, parte prin recunoașterea în conclud a senatului fundațional justificată: se aproabă și respectivilor casari se dă absolutoriu — pe lângă cautela îndatinată.

Rațiociniile astfel aprobate împreună cu toate documentele se restituesc consistoriului Orădan spre știre și ulterioara dispozițiune, eară acest decis are a se publica în foaia oficioasă din loc „Biserica și scoala.“

Dat din ședința senatului epitropesc al consistoriului eparchial gr. or. român ținută la 22 Maiu 1885.

Dav. Nicoră,
asesor ref. consist.

Loterie.

Mercuri în 22 Aprilie 1885.

Brünn:	46	54	34	62	51
--------	----	----	----	----	----

Bursa de Viena și Pesta.

Din 21 Aprile n. 1885.

Viena B-pesta	
Renta de aur ung. de 6%	—
Renta de aur ung. de 4%	94.70 — 94.40
Renta de aur austriacă	105.65 — 105.—
Renta ung. de hârtie	90.30 — 90.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	97.— — 96.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	— — 121.—
Serisuri fonciari ale institutului „Albina“	— — 101.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	282.25 — 282.25
Acțiuni de credit aus r.	283.— — 282.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	105.40 — 105.—
Obligațiuni urbariale transilvane	100.75 — 105.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	855.— — 856.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	145.25 — 144.50
Galbin	5.89 — 5.82
Napoleon	9.92 1/2 — 9.87
100 marce nemțești	61.40 — 61.30
London (pe poliță de trei luni)	125.60 — 125.45